

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Ústí nad Orlicí rozhodl samosoudkyně JUDr. Pavlou Kučerovou, Ph.D. ve věci

žalobce: Mgr. Pavel Bartošek Ph.D.
sídlem Ohradské náměstí 1621/5, 155 00, Praha 5 - Stodůlky
zastoupený: JUDr. Ladislav Košťál, Riviéra 123, 270 24, Zbečno
proti
žalovanému: Česká republika - Státní pozemkový úřad, IČO 01312774
bytem Husinecká 1024/11a, 130 00, Praha 3- Žižkov
zastoupený: JUDr. Radek Jonáš Ph.D., U Roháčových kasáren 1555/10, 10 00, Praha 10
- Vršovice

nahrazení projevu vůle uzavřít smlouvu o bezúplatném převodu pozemků

takto:

- I. Nahrazuje se projev vůle žalovaného uzavřít se žalobcem tuto smlouvu o bezúplatném převodu pozemků ve vlastnictví státu podle zákona č. 229/1991 Sb. o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku:
1. Žalovaná Česká republika – Státní pozemkový úřad, IČ 01312774, se sídlem 130 00 Praha 3, Husinecká 1024/11a, spravuje pozemky ve vlastnictví státu parc.č. 381/1, parc.č. 832/3 a parc.č. 907/4 v obci Rudoltice a katastrálním území Rudoltice u Lanškrouna.
 2. Žalobce Mgr. Pavel Bartošek, Ph.D., r.č. 720924/0005, bytem 155 00 Praha 5 Stodůlky, Ohradské nám. 1621/5, je oprávněnou osobou ve smyslu zákona o půdě.
 3. Žalobce Mgr. Pavel Bratošek, Ph.D., má nárok na bezúplatný převod jiných pozemků ve vlastnictví státu podle zákona o půdě za pozemky, které se podle zákona o půdě z důvodu existence překážek uvedených v §11 odst.1 zákona o půdě nevydávají, na základě

Shodu s prvopisem potvrzuje Andrea Faiglová.

rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Pozemkového úřadu Praha ze dne 19.4.2004, č.j. PÚ 3860/03, které nebylo právní moci dne 4.5.2004.

4. Žalovaná Česká republika – Státní pozemkový úřad k uspokojení uvedeného nároku žalobce Mgr. Pavla Bartoška, Ph.D., na bezúplatný převod jiných pozemků ve vlastnictví státu podle zákona o půdě touto smlouvou bezúplatně převádí žalobci Mgr. Pavlu Bartoškovi, Ph.D. uvedené pozemky č. 381/1, 832/3, 907/4 v obci Rudoltice a katastrálním území Rudoltice u Lanškrouna, a žalobce Mgr. Pavel Bartošek Ph.D. tyto pozemky přijímá do svého vlastnictví.

II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 57 213,10 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhal po žalovaném nahrazení projevu vůle – uzavření smlouvy o bezúplatném převodu pozemků č. 381/1, 832/3, 907/4 v obci Rudoltice a katastrálním území Rudoltice u Lanškrouna. Žalobce je podle zákona č. 229/1991 Sb. – zákon o půdě - oprávněnou osobou k bezúplatnému převodu jiného pozemku ve vlastnictví státu na základě rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, Pozemkového úřadu ze dne 28.2.2002, č.j. PÚ 332/91/5, které nabylo právní moci dne 15.4.2002 za pozemek č. 761/1 a podle rozhodnutí Ministerstva zemědělství, pozemkového úřadu Praha ze dne 19.4.2004, č.j. PÚ 3860/03, které nebylo právní moci dne 4.5.2004 za pozemky č. 786 a 787, vše v katastrálním území Řeporyje, nyní Stodůlky. Tento nárok nabyl žalobce převodem od svého otce Ing. Zdeňka Bartoška, který jej nabyl od své manželky a ta od svého otce a sester. Celková výše nároku je 10 015 320,16 Kč a je nesporná. Matka žalobce PhDr. Věra Bartošková v letech 2004 – 2005 podávala opakovaně Pozemkovému fondu ČR přihlášky o převod náhradních pozemků z nabídky, nebylo jí však vyhověno. Žalovaný postupoval při uspokojení nároku matky žalobce liknavě a svévolně od samého počátku, když nesprávně vyčíslil hodnotu nevydaných pozemků – 130 567,95 Kč místo 5 401 890 Kč, čímž znemožnil žádat o pozemky s hodnotou převyšující 130 567,95 Kč. K přecenění nároku došlo až k 9.9.2011. Pozemky nebyly matce žalobce vydány také s poukazem na to, že se na ni vztahuje tzv. první restituční tečka, což není pravda. Matka žalobce byla velmi aktivní, podala několik žalob o vydání pozemků. Stejně tvrzení o platnosti první restituční tečky uplatnil Pozemkový fond ČR i na otce žalobce, kterému tím znemožnil zúčastnit se veřejných nabídek k převodu pozemků. O tom, že se na otce žalobce vztahuje restituční tečka rozhodl nezákonně i Městský soud v Praze, jeho rozsudek byl pak Nejvyšším soudem ČR zrušen dne 17.2.2015. Otec žalobce byl dále přímo diskriminován i v řízení u Obvodního soudu pro Prahu 5, kde žádal o převod pozemků v řízení sp.zn. 7C 202/2005. o stejné pozemky však žádal také Ing. Činčera v řízení u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp.zn. 7C 166/2010, které bylo zahájeno o pět let později. Díky rozdílnému přístupu žalovaného bylo vyhověno Ing. Činčerovi a byly mu převedeny požadované pozemky, neboť v řízení otce žalobce žalovaný záměrně obstruoval. V řízení 7C 202/2005 dospěl Obvodní soud pro Prahu 5 a pak i Městský soud v Praze k tomu, že postup žalovaného vůči otci žalobce byl liknavý a diskriminační, ke stejnému závěru došel soud i v dalších deseti řízeních, vedených žalobcem.
2. Žaloba na uložení povinnosti uzavřít smlouvu na bezúplatný převod pozemků nemůže být vázána na předchozí zařazení těchto pozemků do veřejné nabídky (rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 9.12.2009, sp.zn. 31 Cdo 3767/2009). Tato nabídka také musí mít řádnou strukturu (náleží Ústavního soudu ze dne 4.3.2004, sp.zn. III. ÚS 495/02), nabídka žalovaného však tomuto kritériu neodpovídá. oprávněným osobám bylo v letech 1993 – 2014 převedeno pouze 18% pozemků v nabídce. tyto pozemky mají většinou malou výměru, nevyhovující tvar, obtížnou využitelnost.

3. Žalovaný v podobných řízeních vždy namítal, že nárok žalobce je prekludován. K tomuto se podrobně vyjadřuje Nejvyšší soud ČR ve svém rozsudku ze dne 17.2.2015, č.j. 28 Cdo 812/2013 – 1050 a uzavřel, že tomu tak není. Převody restitučních nároků byly bezúplatné a proběhly mezi osobami blízkými. Stejná kritéria je třeba uplatnit i na převod nároku mezi otcem žalobce a žalobcem. Otec žalobce je vysokého věku a má zdravotní komplikace, předal tedy část svého nároku žalobci, aby pokračoval v jeho snaze dosáhnout uspokojení restitučního nároku. Liknavost a diskriminaci vůči svým blízkým příbuzným vnímá žalobce jako diskriminaci jeho vlastní osoby. Podle konstantní judikatury Nejvyššího soudu ČR a Ústavního soudu je třeba aplikovat restituční zákonodárství přednostně tak, aby došlo k naplnění účelu restitucí.
4. Žalovaný se žalobou nesouhlasil a namítl, že nejsou splněny předpoklady pro vypořádání nároku způsobem, který je uveden v žalobě. V případě žalobce jde o zásadní problém, zda byla na jeho straně prolomena restituční tečka. K převoditelnosti pozemků uvedl žalovaný, že na části pozemku č. 381/1 v k.ú. Rudoltice se nachází vrt, měla by tedy být oddělena část s vrtem, neboť je to nutné k ochraně vodního zdroje. Podle evidence žalovaného zbývá na straně žalobce restituční nárok ve výši 1 040 383,66 Kč, přičemž dle názoru žalovaného je nárok žalobce prekludován.
5. Následně žalovaný odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 5.1.2021, sp.zn. III. ÚS 3804/19, v němž Ústavní soud vyslovil názor, že samotným vyhověním žalobě formou rozsudku na nahrazení projevu vůle nedochází ke změně vlastnického práva – k tomu je třeba vklad do katastru nemovitostí. Za těchto okolností však není možné dělení pozemku svévolně učiněné oprávněnými osobami, když z takového postupu je vyloučen žalovaný i stavební úřad, což je státní orgán kompetentní k územnímu řízení o dělení pozemku. Soud tedy nemůže vyhovět žalobě ve spojení s geometrickým plánem bez souhlasu žalovaného a bez souhlasného územního rozhodnutí stavebního úřadu.
6. Žalobce pak vzal žalobu částečně zpět co do pozemku č. 381/5 v k.ú. Rudoltice u Lanškrouna, který měl vzniknout oddělením geometrickým plánem z pozemku č. 381/1, který žalobce předložil. Následně však na tomto svém zpětvzetí netrval a posléze žalobu rozšířil na celek pozemku č. 381/1. Soud nerozhodoval o zpětvzetí ani o rozšíření žaloby, neboť žalobce požadoval v žalobě pozemek 381/1 a žalobu ohledně tohoto pozemku zpět nevzal, bral ji zpět pouze co do pozemku 381/5, který však předmětem žaloby de facto nebyl. O rozšíření žaloby na celek pozemku 381/1 soud rovněž nerozhodoval, neboť žaloba byla podána ohledně tohoto pozemku a tak o ní bylo také rozhodnuto. Všechny nemovitosti musí být uvedeny v listině podle obcí, katastrálních území a parcelních čísel vedených v evidenci nemovitostí, doplněných popřípadě údajem o druhu (kultuře) a výměře pozemku a popřípadě o způsobu užívání. Je nutné činit rozdíl mezi označením nemovitosti ve smlouvě a označením předmětu vkladu do katastru nemovitostí (usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24.6.2020, sp.zn. 24 cdo 1355/2020). Pozemek je tedy identifikován zásadně svým číselným označením a ohledně pozemku č. 381/1 žaloba nebyla vzata zpět, nebylo tedy nutné o zpětvzetí ani rozšíření rozhodovat. Pokud by soud rozhodoval o pozemku v jeho podobě nově určené geometrickým plánem, byl by tento geometrický plán součástí rozsudku, k tomu však nedošlo, jak bude uvedeno dále. Soud také zohlednil ust. § 153 odst.2 o.s.ř., kdy rozhodování o nárocích žalobce má charakter řízení o určitém způsobu vypořádání a soud tedy není návrhem žalobce plně vázán.
7. Žalobce nesouhlasil s tím, že by nebylo možno rozhodnout o oddělení pozemku geometrickým plánem, který by byl součástí rozsudku bez územního rozhodnutí. Pokud by soud akceptoval názor Ústavního soudu, dostal by se restituent do nerovného postavení vůči žalovanému – bylo by jen na vůli žalovaného, zda bude souhlasit s dělením pozemků. Ústavní soud svým rozhodnutím zakládá závaznost poznámky pod čarou. Žalobce dále poukázal na odlišné stanovisko ústavního soudce JUDr. Ing. Jiřího Zemánka, CSc.

8. Soud vycházel z takto zjištěného skutkového stavu: Rozhodnutím Pozemkového úřadu Magistrátu hl.m. Prahy ze dne 28.2.2002, č.j. PÚ 332/91/6, které nabylo právní moci dne 15.4.2002 bylo stanoveno, že oprávněná osoba Jaroslav Kubr a dědici po oprávněné osobě PhDr. Věra Bartošková, Zdeňka Brettlová, Jaroslava Trylčová a Jaroslav Kubr nejsou vlastníky pozemku č. 761/1 – role dle PK, k.ú. Řeporyje, dle KN se jedná o části parcel 2342, k.ú. Stodůlky. Rozhodnutím Ministerstva zemědělství – Pozemkového úřadu Praha ze dne 19.4.2004, č.j. PÚ 3860/03, které nabylo právní moci dne 4.5.2004 bylo stanoveno, že Jaroslav Kubr, PhDr. Věra Bartošková, Zdeňka Brettlová a Jaroslava Trylčová nejsou vlastníky pozemků dle PK 786 a 787, role v k.ú. Řeporyje, nyní dle KN části parcel č. 2342/2, 2339/1, 2336/2, 2335, 2336/3, 2658, 2661 a 2663 pro k.ú. Stodůlky. (zjištěno z uvedených rozhodnutí).
9. Jaroslav Kubr a Jaroslava Trylčová postoupili bezúplatně svou pohledávku za nevydané pozemky podle rozhodnutí ze dne 19.4.2004 na svou dceru, resp. sestru PhDr. Věru Bartoškovou (zjištěno ze smlouvy ze dne 31.5.2004). Zdeňka Brettlová postoupila bezúplatně svou pohledávku na náhradu za nevydané pozemky z obou výše uvedených rozhodnutí (a dalších rozhodnutí, která nejsou předmětem řízení) na svou sestru PhDr. Věru Bartoškovou. PhDr. Věra Bartošková postoupila svou pohledávku za nevydané pozemky z obou výše uvedených rozhodnutí (a z dalších rozhodnutí, která nejsou předmětem sporu) bezúplatně na svého manžela na Ing. Zdeňka Bartoška (zjištěno ze smlouvy ze dne 28.6.2005). Ing. Zdeněk Bartošek postoupil tyto nároky bezúplatně na žalobce, který je jeho synem (zjištěno ze smlouvy ze dne 31.5.2016).
10. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 27.10.2010, č.j. 34 C 188/2004 – 262, který nabyt právní moci dne 9.9.2011 poté, co byl potvrzen rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 2.6.2011, č.j. 53 Co 97/2011 – 295 a po odmítnutí dovolání Nejvyšším soudem České republiky usnesením ze dne 13.3.2012, č.j. 28 Cdo 127/2012 – 318 bylo určeno, že nárok Ing. Zdeňka Bartoška na bezúplatný převod do vlastnictví jiných pozemků podle ust. § 11 odst.2 zákona č. 229/1991 Sb. za nevydanou část pozemku podle pozemkového katastru č. 748 v k.ú. Řeporyje, nyní k.ú. Stodůlky činí v cenách ke dni 24.6.1991 částku 4 684 680 Kč a za nevydanou část pozemku dle PK č. 761/1 v k.ú. Řeporyje, nyní k.ú. Stodůlky činí 717 210 Kč. (zjištěno z citovaných rozhodnutí).
11. V roce 2004 a 2005 podávala PhDr. Věra Bartošková přihlášky k veřejné nabídce pozemků určených k převodu oprávněným osobám na území Prahy (zjištěno z přihlášek ze dne 14.1.2004, 5.5.2004, 16.11.2004, 11.1.2005, 20.3.2005, 15.5.2005), v těchto nabídkách však nebyla úspěšná (zjištěno z vyhodnocení nabídek ze dne 3.12.2004, 16.2.2005, 1.7.2005, 25.10.2006). Pozemkový fond ČR sdělil PhDr. Věře Bartoškové, že nabídka pozemků v Praze je nižší než poptávka po ni (zjištěno ze sdělení ze dne 28.12.2005). Ministr zemědělství sdělil PhDr. Věře Bartoškové, že není možné ze strany Pozemkového fondu ČR uzavírat soudní smíry (zjištěno z přípisu ministra zemědělství ze dne 5.1.2006). Mezi předchůdce žalobce a žalovaným probíhala komunikace ohledně ocenění nevydaných pozemků, postupu v soudních řízeních a možnostech smírného řešení, které však nebylo dosaženo (zjištěno z písemné komunikace účastníků).
12. Dne 15.4.2005 podala PhDr. Věra Bartošková žalobu na vydání pozemků č. 1768 v k.ú. Hostivař, 81, 83, 84, 85 v k.ú. Záběhlice, další žalobu o vydání pozemků č. 1220 v k.ú. Dáblice a 704/1 v k.ú. Bohnice, další žalobu o vydání pozemků č. 137, 98/5, 105 v k.ú. Trója a žalobu o vydání pozemku č. 219/5 v k.ú. Kunratice a 537/3 v k.ú. Háje.
13. O nárocích předchůdce žalobce, Ing. Zdeňka Bartoška rozhodoval Obvodní soud pro Prahu 5 pod sp.zn. 7 C 202/2005, kde bylo nejprve rozhodnuto, že se žaloba zamítá, neboť nárok žalobce je prekludován, když došlo k postoupení nároků mezi žalobcem a jeho předchůdci. Toto rozhodnutí soudu bylo potvrzeno Městským soudem v Praze, následně však došlo ke zrušení obou rozsudků Nejvyšším soudem ČR. Nejvyšší soud konstatoval, že na Ing. Zdeňka Bartoška nedopadá prekluzivní lhůta stanovená v ust. § 13 odst.6 a 7 zákona o půdě, neboť nabyt nárok od osob blízkých do dne účinnosti zákona č. 253/2003 Sb. Nejvyšší soud uzavřel, že není nutné, aby

převodem nároku byly sledovány hospodářské účely – rozšíření obhospodařovaného majetku. V případě převodu mezi blízkými osobami jsou pekuniární účely vyloučeny, obzvláště jde-li o převod bezúplatný a na žalobce se tedy nevztahuje prekluze nároku (rok 2009). Následně Obvodní soud pro Prahu 5 znovu rozhodl a uložil žalovanému uzavřít smlouvu s Ing. Zdeňkem Bartoškem a převést na něj pozemky, m.j. i pozemky v k.ú. Hodkovičky, oddělené geometrickým plánem od pozemku č. 91/1, 91/42 a 91/4. Geometrický plán byl zadán žalobcem z toho důvodu, že bylo zjištěno, že část pozemků byla vydána jiným restituentům, ačkoliv nejsou zapsáni v katastru nemovitostí. Tento rozsudek Obvodního soudu byl vydán v roce 2012. Následně byl rozsudek změněn Městským soudem v Praze a žaloba byla zamítnuta s tím, že na žalobce dopadá tzv. restituční tečka. Tento rozsudek byl Nejvyšším soudem ČR v roce 2015 opět zrušen s tím, že restituční tečka na žalobce z výše uvedených důvodů nedopadá. Na to Městský soud v Praze uložil žalovanému v roce 2015 uzavřít smlouvu se žalobcem, ovšem v jiném znění, neboť mezitím se změnila možnost pro vydání vhodných pozemků. Dovolání proti tomuto rozsudku bylo odmítnuto v roce 2016. (zjištěno z rozsudků Nejvyššího soudu ČR ze dne 10.9.2009, č.j. 28 Cdo 4876/2008 – 464, Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 15.2.2012, č.j. 7C 202/2005 – 869, Městského soudu v Praze ze dne 6.12.2012, č.j. 25 Co 369/2012 – 978, Nejvyššího soudu ČR ze dne 17.2.2015, č.j. 28 Cdo 812/2013 – 1050, Městského soudu v Praze ze dne 6.9.2016, č.j. 25 Co 369/2012 – 1127 a usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 6.9.2016, č.j. 28 Cdo 2988/2016 – 1186). Mezitím byly pozemky v k.ú. Hodkovičky (m.j. č. 91/1 a 91/4) vydány Ing. Zdeňku Činčerovi, aniž by byl požadován geometrický plán (zjištěno z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 23.1.2012, č.j. 7C 166/2010 – 179).

14. Úspěšnost restituční nabídky pozemků vyjádřené převodem mezi lety 1998 až 2014 byla 18% co do počtu pozemků a 19% co do výměry (zjištěno z důvodové zprávy ke změně zákona č. 503/25012 Sb.).
15. Pozemky č. 381/1, 832/3 a 907/4 v k.ú. Rudoltice u Lanškrouna jsou vlastnictvím České republiky (zjištěno z výpisu z katastru nemovitostí). Hodnota těchto pozemků v cenách dle vyhlášky č. 182/1988 Sb. ve stavu ke dni 10.5.2020 byla 104 276,20 Kč (zjištěno ze znaleckého posudku Jaroslava Truhláře č. 1331-45/2020).
16. Na pozemku č. 381/1 je vybudován vrt, k jeho vybudování došlo v akci Z, zaznamenaný do majetku obce Rudoltice byl v roce 1992 (zjištěno z přípisu Obce Rudoltice ze dne 5.8.2020). Obec Rudoltice do řízení vstoupit nechtěla (zjištěno z jejího vyjádření ze dne 15.9.2019). Městský úřad Lanškroun k vrtu neeviduje žádné podklady (zjištěno ze zprávy ze dne 29.9.2020). Přes pozemek č. 381/1 vede veřejný vodovodní řád ve vlastnictví obce Rudoltice a vodovodní přípojka k několika rodinným domům, a to nikoli z výše zmíněného vrtu (zjištěno z plánu a sdělení společnosti Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a.s.).
17. Podle ust. § 4 odst.1 zákona č. 229/1991 Sb. o půdě je oprávněnou osobou státní občan České a Slovenské Federativní Republiky, jehož půda, budovy a stavby, patřící k původní zemědělské usedlosti, přešly na stát nebo na jiné právnické osoby v době od 25. února 1948 do 1. ledna 1990 způsobem uvedeným v § 6 odst. 1.
18. Podle ust. § 13 odst. 6 zákona o půdě má oprávněná osoba právo na převod pozemku ve vlastnictví státu do 2 let ode dne právní moci rozhodnutí Pozemkového úřadu.
19. Podle ust. § 13 odst.7 zákona o půdě po uplynutí doby uvedené v odstavci 6 právo na převod pozemku ve vlastnictví státu zaniká.
20. Podle ust. § 13 odst.8 zákona o půdě se odstavce 6 a 7 nevztahují na a) oprávněnou osobu, které vzniklo právo na jiný pozemek podle § 11 odst. 2 tohoto zákona, ve znění zákona č. 183/1993 Sb., a její dědice, b) příbuzného v řadě přímé, manžela, partnera nebo sourozence osoby uvedené v písmenu a), která na něj právo na jiný pozemek podle § 11 odst. 2 tohoto zákona, ve znění

zákona č. 183/1993 Sb., převede. Ustanovení § 11a se pro postup při převodu jiného pozemku použije obdobně.

21. Ust. § 11 odst.2 zákona o půdě ve znění zákona č. 183/1993 Sb. stanoví, že v případě uvedeném v odstavci 1 pozemkový fond oprávněné osobě převede bezúplatně do vlastnictví jiné pozemky ve vlastnictví státu postupem podle § 8 odst. 4 zákona České národní rady č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění pozdějších předpisů, a to pokud možno v téže obci, ve které se nachází převážná část pozemků původních, pokud s tím oprávněná osoba souhlasí. Na žádost oprávněné osoby může být oprávněné osobě převeden i pozemek lesního půdního fondu s trvalými porosty, a to v ceně přiměřené ceně výměry a kvality původního pozemku. To vše v cenách ke dni 24. června 1991.
22. Podle ust. § 11a odst.1 zákona o půdě oprávněným osobám uvedeným v § 4, kterým podle tohoto zákona nelze vydat pozemek odňatý způsobem uvedeným v § 6 odst. 1 a 2, převádí pozemkový úřad jiné pozemky na základě veřejných nabídek, není-li dále stanoveno jinak. Osoby, na které právo oprávněné osoby na bezúplatný převod jiného pozemku přešlo děděním nebo převodem práva podle § 13 odst. 8 písm. b), se pro účely tohoto zákona považují za oprávněné osoby.
23. Podle ust. § 6 odst.1 zákona č. 503/2012 Sb. o Pozemkovém úřadu podle tohoto zákona nebo zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, anebo zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, nelze převádět z vlastnictví státu na jiné osoby a) zemědělské pozemky, na jejichž vydání bylo uplatněno právo podle jiného právního předpisu a o jejichž vydání nebylo dosud rozhodnuto, b) zemědělské pozemky nebo jejich části určené územním plánem nebo regulačním plánem anebo rozhodnutím o umístění stavby k zastavění veřejně prospěšnými stavbami nebo stavbami dopravní infrastruktury nebo těmito stavbami již zastavěné, s výjimkou zemědělských pozemků, 1. převáděných podle § 7 nebo § 10 odst. 1 nebo 2, 2. převáděných se souhlasem obce nebo kraje na osoby, které mají podle schválené stavební dokumentace uskutečnit výstavbu podle § 17 odst. 3 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, 3. převáděných se souhlasem obce nebo kraje směnou za jiné nemovitosti podle § 17 odst. 3 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nebo 4. určených platnou územně plánovací dokumentací nebo již využitých ke zřízení technické infrastruktury; v případě pochybností vydá na základě žádosti Státního pozemkového úřadu vyjádření příslušný úřad územního plánování, c) zemědělské pozemky určené k řešení podle § 2 zákona č. 139/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, u kterých je v katastru nemovitostí vyznačena poznámka o zahájení pozemkových úprav, d) majetek, o jehož převodu na jiné osoby bylo rozhodnuto podle jiného právního předpisu, e) zemědělské pozemky ve vojenských újezdech, f) zemědělské pozemky v národních přírodních památkách, národních přírodních rezervacích a na územích národních parků; dále nelze převádět zemědělské pozemky v přírodních rezervacích a v přírodních památkách, s výjimkou zemědělských pozemků, k jejichž zřízení vydalo souhlas Ministerstvo životního prostředí podle jiného právního předpisu¹²⁾, g) pozemky, u nichž bylo Státním pozemkovým úřadem zahájeno správní řízení podle § 3 odst. 3, do doby vydání pravomocného rozhodnutí, nebo h) pozemky tvořící rezervu státních pozemků podle § 3 odst. 1 písm. b).
24. Technickou infrastrukturou jsou dle ust. § 2 odst.1 písm. m) bod 2 zákona č. 183/2006 Sb. vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody a zásobníky plynu;
25. Žalobce je oprávněnou osobou a své oprávnění nabyt přímou řadou od svých nejbližších příbuzných. O tom, že je jeho otec vyloučen z působení tzv. restituční tečky, bylo pravomocně

rozhodnuto Nejvyšším soudem ČR, a to dokonce dvakrát. Závěry, které Nejvyšší soud ve svých rozhodnutích zaujal lze vztáhnout i na žalobce, neboť nabyl svůj restituční nárok od svého otce, a to bezúplatně. Neuplatní se tedy na něj prekluzivní lhůta stanovená v ust. § 13 odst.6 a 7 zákona o půdě a lze mu vydat pozemky ve vlastnictví státu za ty, které byly jeho přímým příbuzným odejmuty a nebyly vydány zpět.

26. Žalobce disponuje restitučním nárokem ve výši zhruba milionu korun – žalovaný nezpochybnil, že by dosud neuspokojený nárok nedosahoval výše, která umožňuje převod požadovaných pozemků.
27. Soud dále zkoumal, zda je přípustná žaloba na vydání konkrétních pozemků žalobci, resp. na povinnost uzavřít smlouvu se žalobcem, jejímž předmětem by byly konkrétní žalobcem zvolené pozemky. Nejvyšší soud ČR svým rozhodnutím ze dne 22.8.2002, sp.zn. 28 Cdo 1847/2001 stanovil, že nárok oprávněné osoby na náhradní pozemek, založený ustanovením § 11 odst. 2 zákona o půdě, je právem, které je vymožitelné, je soudem chráněno, a lze je realizovat uložením povinnosti uzavřít smlouvu. Závěr, že oprávněné osobě náleží pouze finanční náhrada, by mohl být učiněn jen v případě, kdy stát by neměl k dispozici žádný pozemek, který by mohl nabídnout jako náhradní, resp. oprávněná osoba by odmítla přijmout jiný náhradní pozemek než ten, který by nebylo možno jí převést. Podle rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 9.12.2009, sp.zn. 31 Cdo 3767/2009 důvodnost žaloby na uložení povinnosti Pozemkovému fondu České republiky uzavřít smlouvu o bezúplatném převodu konkrétních náhradních pozemků podle § 11 odst. 2 zákona č. 29/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů není třeba - při liknavém postupu fondu - vázat na podmínku předchozího zahrnutí těchto pozemků do veřejné nabídky.
28. Ústavní soud pak ve svém rozhodnutí ze dne 4.3.2004, sp.zn. III. ÚS 495/02 uvádí, že je třeba zkoumat, zda se stát nedopustil liknavosti či libovůle za situace, kdy nárok na převod náhradních pozemků není dlouhodobě uspokojen. Dále uvedl, že z ústavně konformního výkladu ust. § 11 odst. 2 zákona o půdě vyplývá jednoznačná povinnost Fondu uspokojovat nároky v přiměřené době, postupovat transparentně a vyloučit libovůli, která by znemožnila naplnit legitimní očekávání oprávněných osob.
29. V projednávaném případě je zjevné, že se žalobce (a jeho předchůdci) dlouhodobě domáhá uspokojení svých nároků a dosud se ho zcela nedomohl. Již jen z časového hlediska je zřejmé, že přístup státu jako celku k náhradě majetkových křivd není aktivní, ale naopak liknavý. Dle názoru soudu nelze přičítat žalobci k tíži např. řetězené převody restitučních nároků za situace, kdy oprávněné osoby stárnou a ztrácejí tím schopnost se aktivně svých práv domáhat, což pak řeší převodem na mladší příbuzné. Pokud by to mělo znamenat nemožnost domoci se svého práva, těžil by stát ze svého liknavého přístupu, když by v jeho důsledku došlo k prekluzi nároku oprávněných osob. Předchůdci žalobce se domáhali uspokojení svého nároku formou veřejných nabídek, nebyli však úspěšní a nebyl ani uznán jejich nárok v plné výši – k tomu došlo až v roce 2012, kdy bylo odmítnuto dovolání žalovaného proti určení výše restitučního nároku. V takovém postupu lze spatřovat liknavost, neboť pokud by žalobce sám aktivně nevystupoval, stát by jeho nárok svým aktivním přístupem neuspokojil v plné výši nikdy. Jednání žalovaného nese i prvky diskriminace, což je patrné z toho, jak aktivně se brání proti vydání jakéhokoli pozemku žalobci nebo jeho předchůdcům. Výše popsané soudní řízení před Obvodním soudem pro Prahu 5, které trvalo 11 let, věc byla dvakrát u Nejvyššího soudu ČR a během něho byly požadované pozemky převedeny na třetí osobu (které nebylo ukládáno, aby provedla geometrický plán pro oddělení části pozemků), svědčí o tom, že žalovaný se brání všemi prostředky proti vydání pozemků právě žalobci a jeho předchůdcům. Nejvyšší soud se dokonce dvakrát vyjádřil o nepřipustnosti aplikace restituční tečky na otce žalobce, přesto žalovaný i v aktuálním řízení namítá, že je nárok žalobce prekludován a názor nejvyššího článku soudní soustavy nerespektuje. Další převod z otce žalobce na žalobce je totiž jen logickým důsledkem protahování vypořádání restitučních nároků. Soud tedy uzavřel, že je možné rozhodnout o nahrazení projevu vůle žalovaného a převést tak přímo určené pozemky do vlastnictví žalobce.

30. Dále se soud zabýval vhodností a možností převodu převáděných pozemků. Jejich cena nebyla sporná, pozemky přímo z převodu vyloučeny nejsou, jediným sporným momentem je vrt, vodovod a přípojky na pozemku č. 381/1. Vrt je vlastnictvím obce Rudoltice, která jej nepoužívá, nemá o něm žádnou dokumentaci a nemá o něj ani zájem, když nereflektovala na možnost přistoupení do řízení. Za této situace je tedy nad rámec zkoumání soudu i žalovaného, zda je vrt překážkou pro vydání pozemku – vlastník vrtu proti změně vlastnictví pozemku nenamítá nic, soud proto nemá důvod, proč by nepřivolił k vydání pozemku žalobci včetně vrtu, bez nutnosti vyhotovování geometrického plánu (jehož vyhotovení a oddělení části pozemku bylo pro žalovaného další překážkou proti rozhodnutí soudu s poukazem na aktuální judikaturu Ústavního soudu). Ani vedení vodovodu není překážkou pro vydání pozemku – jedná se o technickou infrastrukturu, která vydání pozemku nebrání. Je pravdou, že využití pozemku je kvůli vodovodu omezené s ohledem na stavební předpisy, není však vyloučené a je tedy pouze na žalobci, jak s takovým pozemkem naloží. Pro vlastníky vodovodních přípojek se nic podstatného nezmění – již nyní nejsou vlastníky pozemku, po nichž jejich vodovodní přípojky vedou a vlastníkem není ani obec, které patří vodovod. Není tedy důvodu, proč by nemohlo dojít k převodu vlastnictví všech požadovaných pozemků na žalobce, soud proto jeho žalobě vyhověl a nahrdil projev vůle žalovaného.
31. Žalobce byl ve věci plně úspěšný a soud mu přiznal dle ust. § 142 odst.1 o.s.ř. náhradu nákladů řízení, které jsou tvořeny náklady na právní zastoupení. Náklady na právní zastoupení soud přiznal ve výši dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. Odměna zástupci tedy byla stanovena ve výši 5 300 Kč (podle hodnoty převáděných pozemků – 104 276,20 Kč) za jeden úkon právní služby celkem tedy 37 100 Kč za 7 úkonů (převzetí věci a žaloba, dvakrát vyjádření, dvakrát účast u jednání, závěrečný návrh) dle ust. § 6 a 7 a 11 odst.1 vyhl. č. 177/1996 Sb. a paušální náhradou hotových výdajů zástupce za 7 úkonů ve věci po 300 Kč, celkem 2 100 Kč (§ 13 odst.3 vyhl. č. 177/1996 Sb.). Zástupci dále náleží náhrada cestovného za cestu k jednání soudu osobním automobilem Audi A6 se spotřebou 6,1 l nafty na 100 km za 872 km při základní sazbě 4,40 Kč za jeden kilometr a ceně paliva 27,20 Kč za jeden litr dle vyhl. č. 589/2020 Sb.), celkem 5 283,60 Kč a 28 půlhodin ztráty času po 100 Kč (§ 14 odst. 1,3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.). Odměna zástupci byla dále zvýšena o DPH dle ust. § 137 odst. 3 o.s.ř. při sazbě 21%, tedy o 9 929,50 Kč. Soud přiznal náklady v celkové výši 57 213,10 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení ke Krajskému soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice prostřednictvím zdejšího soudu. Nebude-li povinnost stanovená tímto rozhodnutím plněna řádně a včas, lze se jejího plnění domoci soudním výkonem rozhodnutí.

Ústí nad Orlicí 13. května 2021

JUDr. Pavla Kučerová, Ph.D. v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvpisem potvrzuje Andrea Faiglová.

Toto rozhodnutí nabylo ve výroku I., II. právní moci dne 26.11.2021 ve správném znění R KS č. 254 a je vykonatelné dne 30.11.2021. Připojení doložky provedl/a Andrea Faiglová dne 08.12.2021.